

ČESKÁ ASOCIACE STOLNÍHO TENISU

Metodické informace č.2/2011 (11.2.2011)

rediguje: Ing. Marta NOVOTNÁ

Poznátky ze hry žen na ME ve stolním tenisu 2010, Ostrava 11.-19.9.

zpracoval: Ing. Jaroslav Hýbner, předseda TMK JmSST

Na ME mužů a žen 2010 v Ostravě bylo využito domácího prostředí k tomu, aby byla obohacena zásoba metodických materiálů ČAST pro potřeby současné i budoucí. Složku žen měla na starosti tříčlenná skupina sledovatelů, v níž pracovali Mgr. Andrea Botková, Mgr. Kamila Adámková a Ing. Jaroslav Hýbner. Byla jimi natočena závěrečná utkání soutěží družstev, zajímavé zápasy jednotlivců a také detaily provedení podání, práce nohou, ale i způsoby komunikace hráček s trenéry, regenerační cvičení skupinky Portugalek pod řízením profesionální fyzioterapeutky, posilování nohou Rakušanky Liu Jia, práce se zásobníkem míčků mladičké Chorvatky Jeger. Účelem kompilace těchto záběrů na několik kazet DVD je dát podkladový materiál pro další detailní zpracování zadaných témat na školeních trenérů licencí A i B, a také umožnění všem, kdo o tyto materiály mají zájem, se s nimi blíže seznámit a individuálně je studovat. A. Botková ještě provedla malý výzkum u šéftrenérů některých evropských asociací stolního tenisu s tématem podoby přípravy reprezentace v jejich zemích. Závěry z tohoto průzkumu budou předmětem samostatného metodického materiálu.

V následujících řádcích budou shrnuty obecné poznátky z týdenní práce sledovatelů, a to pohled na výsledky české reprezentace a také na vývojové trendy stolního tenisu žen v Evropě. Bez zajímavosti není porovnání, jak se potýkají s generačním problémem země elitní šestnáctky.

Pohled na vystoupení reprezentačního celku žen ČR.

V soutěži družstev ženy ČR potvrdily, že se náš hráčský kolektiv v posledních letech vyrovnal a je schopný usilovat o mety nejvyšší. Připomeňme si bronzové medaile našich žen (Štrbíková, Vacenovská, Hadačová, Pěnkavová) z ME 2009 ve Stuttgartu. Ve stejném složení, doplněný o Martinu Smišťíkovou, se celek ČR představil i na ME 2010. V základní skupině měl trochu smůly, když zůstal na třetím, nepostupovém místě za Běloruskem a Maďarskem. Všechny tři celky se

vzájemně porazily 3:2, dosáhly stejný počet bodů a o jejich pořadí rozhodl poměr setů. Těžko posoudit, kde nastal zlom. Škoda vedení 2:0 s Maďarskem, které se proměnilo v porážku 2:3. Opačně mohla skončit některá ze setbolových koncovek a bylo by po starostech. Skupinu vyhrálo Bělorusko (sety 21:20), druhým postupujícím bylo Maďarsko (21:21), třetí ve skupině zůstala Česká republika (18:19) – skutečně chyběl jeden set. Přitom Bělorusky s Maďarkami hrály až v posledním kole ve skupině, dalo se vše průběžně propočítat a bez podezření na manipulaci trochu udivují dva body Veroniky Pavlovich, zejména ten druhý s Toth za stavu 2:2, když Maďarka vyhrála první dva sety 11:3 a 11:4, což jejímu celku k postupu stačilo. Další tři sety pak prohrála 8:11, 10:12 a 9:11, a to posunulo do čtvrtfinále i Bělorusky. O síle naší skupiny C svědčí další výsledky zmíněné trojice. Bělorusky se dostaly přes Turecko do semifinále, v němž podlehly pozdějším mistryním Evropy Holanďankám, Maďarky měly k postupu do semifinále pět mečbolů na Polky (Pota v posledním zápasu za stavu 2:2 na body a 2:2 na sety s Xu Jie vedla 7:0, 9:2 a 10:5), Češky vyhrály v boji o konečné pořadí na 9.-16.místě 3:2 s Lucemburskem, 3:1 s Chorvatskem a 3:1 s Ukrajinou a zůstaly deváté, těsně za elitní osmičkou.

Při pohledu na první osmičku nelze nevidět, že tým Holandska tvoří dvě Číňanky, Ruska a mladá Holanďanka, finalistky z Rumunska jsou všechny rodilými Rumunkami, Polsko má v týmu dvě Číňanky, Bělorusky jsou všechny rodačkami. Z celků na 5.-8.místě jsou bez asijské pomoci jen Maďarky. Španělsko se opírá o hru dvou Číňanek, Turecko má v družstvu 2 Číňanky, Německo 1 hráčku čínského původu.

Soutěž jednotlivců již tak pozitivně pro reprezentaci ČR nevyzněla. Martinu Smiščíkovou vyřadila již v prvním kole Španělka Ramirezová, výsledek 0:4 (-9,-8,-4,-7) ukazuje na zřejmý výkonnostní rozdíl mezi oběma hráčkami. Obtížný los měla Kateřina Pěnkavová, její porážka 1:4 (-8,-9,-2,8,-3) s nasazenou Španělkou Zhu Fang nepřekvapila. Sítem prvního kola neprošly ani Lenka Harabaszová, která podlehla 2:4 (-11,7,-9,-3,9,-7) průměrné Švédce Petterssonové a Hana Matelová, která se zpočátku držela s výbornou Němkou Silbereisenovou a prohrála 1:4 (9,-9,-8,-2,-6). Do druhého kola postoupila Dana Hadačová po výhře 4:2 (6,8,-6,-7,7,7) nad Polkou Grzybowskou, opačný byl v dalším kole její poměr setů 2:4 (9,-2,-7,10,-9,-10) se Španělkou Dvorakovou. Renáta Štrbíková si poradila po skvělém výkonu s obranou Rusky Ganiny, kterou porazila 4:1 (6,7,-9,5,4) a i ve druhém kole měla za soupeřku obranářku A.M.Erdelji (Srbsko), která byla hodně nebezpečná svými útočnými výpady. Výhra 4:1 (-7,5,10,11,11) ukazuje na dramatickost posledních tří setů. Obrovské drama svedla Štrbíková s tureckou Číňankou Hu Melek, které odvrátila hrozící porážku ve čtvrtém setu, pak srovnala stav na 3:3, v setu posledním odvrátila bravurně tři mečboly (6:10) a podlehla kvalitní soupeřce nejtěsnějším poměrem 3:4 (6,-6,-3,-10,8,9,-9). Do třetího kola postoupila i Iveta Vacenovská. Přešla přes Chorvatku Molnárovou-Vajdu, kterou rozdrtila 4:0 (3,3,5,11), trochu ji zlobila Bulharka Remziová, která jí vzala dva sety - 4:2 (-9,2,5,2,-5,5). V boji o postup do osmifinále podlehla Vacenovská nejstarší

hráče na ME Lucemburčane čínského původu Ni Xia Lian 1:4 (9,-8,-8,-4,-10). V šestnáctce nejlepších žen Evropy tak již český dres vidět nebylo.

Věkové složení, řešení výměn generací.

Zajímavý je pohled na věkové složení reprezentačních celků nejúspěšnějších zemí (první šestnáctky). Nejstarší družstvo (průměrný věk 32,25 roku) mají mistryně Evropy, Holanďanky. Hodně ho zvedají Timina (41), která ve finále nehrála, a Li Jiao (37), ve zralém věku jsou Li Jie (26) a Creemers (25). V Holandsku si zřejmě nedělají starosti s generačním problémem, v kádru není žádná hráčka juniorského věku. Druhé nejstarší družstvo má Maďarsko (28,25), v němž stále hraje prim Toth (36), doplňovaná Lovas (30) a Pótou (25). Španělky (27,50) mají ve svém středu dvě třicátnice Zhu Fang (34) a Shen Yanfei (31), ale velmi dobrou výkonnost mají i Ramirez (23) a Dvorak (22), stále ještě perspektivní hráčky. Stejný věkový průměr mají i Chorvatky (27,50), obdobně stavějící na zkušenosti Tian (35), Boros (33) a Molnar-Vajdy (27), velmi nadějná je ale mladička Jeger (15), která na ME nebyla jen náhradnicí, sedící na lavičce bez účasti v soutěži. Věkový průměr Němek (27,20) zvedla hodně stále dobrá Schall (37), většina družstva je ale mladá, hodně průbojná, s moderním herním pojetím - Silbereisen (25), Barthel (23) a Winter (17). Totéž se dá říci i o Lucembursku, jehož jedničkou byla nejstarší hráčka na ME Ni Xia Lian (47), ale další tři členky družstva, zejména Gonderinger (17) a De Nutte (18) jsou již nyní výkonnostně na solidní úrovni, což na ME vícekrát prokázaly, a jistě se ještě budou zlepšovat. Také Bělorusko (25,80) se snaží generační problém řešit. Průměr zvedají sestry Pavlovichovy (32), které jsou ale stále výkonnostně na výši, což dokladuje bronz družstva a prvenství Viktorie ve dvouhře žen. Za nimi ale roste kvalitní záloha - Privalova (23), Dubkova (19 - hráčka MSK Břeclav) a Karahodzina (23). Přesně uprostřed pořadí je se svým věkovým průměrem 24,86 roku Česká republika. Již zkušené hráčky Štrbíkovou (31) a Hadačovou (27) dobře doplňují stále se ještě lepší Vacenovská (24) a Pěnkavová (23), což se již nedá stoprocentně říci o Smiščíkové (24) a Harabaszové (25). Z mladší hráčské generace se v sedmičlenném českém výběru objevila jen Matelová (20), chyběly hráčky juniorského věku, které by v blízkém budoucnu měly reprezentační celek doplnit. Přitom jsme jako pořadatelé mohli do hry nasadit zvýšený počet sedmi hráček. To je jistě námět k zamyšlení pro KVS a reprezentačního trenéra žen. K dalším osmi reprezentacím již jen stručně. Švédsko přijelo do Ostravy se dvěma hráčkami kolem třicítky, další dvě jsou devatenáctileté, Rakousko reprezentovaly Liu Jia (28) a Li Qingbing (25), ale chystá si již své dvě mladé hráčky (19 a 18 let). Také Polsko má k Číňankám Xu Jie (28) a Li Qian (24), které ještě nelze považovat za starší generaci, trojici mladých stolních tenistek Partyku (21), Grzybowskou (21) a Szczerkowskou (18). Ukrajina, Francie a Slovensko mají věkově vyvážené reprezentace s hráčkami kolem pětadvaceti let, které doplňují nadějně juniorky. Bližší pohled si zaslouží dva reprezentační celky, které jsou věkově nejmladší. Rumunsko (20,60) je i při tomto mládí výkonnostně hodně vysoko, v Ostravě se dostalo až do finále. Jádro družstva tvoří Dodean (22) a Samara (21), trojkou byla Necula (24), na lavičce seděly ještě

dvě osmnáctileté hráčky, které věkový průměr družstva hodně srazil. Sympatický mladý tým má i Turecko - Ozler (23), Hu Melek (21), He Sirin (21) a Gungor (15).

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že se v různých zemích s tradiční otázkou výměny generací vyrovnávají rozdílně. Zatímco v Holandsku to zatím vůbec neřeší, ve většině zemí je zjevná snaha doplňovat zkušenost nadějným mládím. Hráčka věku pod dvacet let chyběla i u Maďarska a Španělska, ale také u České republiky (nejmladší z reprezentantek Matelová má 20 let). Ostatních dvanáct reprezentací z první šestnáctky má složení svých kádrů věkově vyváženější.

Herní pojetí nejúspěšnějších hráček.

Na evropském šampionátu 2010 v Ostravě bylo stejně jako v minulosti zřejmé, že obranné herní pojetí má v kategorii žen stále své významné místo a dokáže se prosadit až k absolutnímu úspěchu, čehož dokladem je prvenství Viktorie Pavlovich ve dvouhře žen a také postup páru Li Jie-Timina (Holandsko) až do finále čtyřhry žen, když vyřadily nejvýše nasazený pár Dodean-Samara (Rumunsko). Předtím ve čtvrtfinále hrály Rumunky s další dvojicí obranářek Pavlowich-Ganina (Bělorusko-Rusko). V kategorii mužů je obranářů výrazně méně a v měření sil s kvalitním útokem většinou její představitelé zůstávají ve stínu.

a) Obranářky:

Zde je nutno rozlišovat kvalitu obranné hry a schopnost kvalitního výpadového útoku. V.Pavlovich je tak dobrá proto, že se neomezuje na pouhé vracení míčků na stůl, byť by to bylo nízko nad sítí a s rozdílnými rotacemi. Při zpomalených televizních záběrech bylo viditelné, jak Běloruska pracuje s hrací plochou stolu. Její míče jsou programově přesně umístovány tak, že útočící hráčka nemá klidu, stále musí něco řešit a těžko se dostává k finálnímu tvrdému úderu. A když proloží útok protaženým přímým úderem (pinkem), tak musí útočnice čekat její nekompromisní útok, zejména v podobě forhendového topspinu. Dvě dobré obranářky vyřadila na ME naše Renáta Štrbíková. Ganina (Rusko) chytala dobře, ale v útoku již tak nebezpečná nebyla, Erdelji (Srbsko) naopak řadu bodů získávala jistým útokem a držela Štrbíkovou pod stálým tlakem. Obrana je herním projevem i u Čiňanek Li Qian (Polsko), Li Jie a Timiny (obě Holandsko), zatím nevyzrálá je obrana Dubkové (Bělorusko), hráčky MSK Břeclav, která má ale teprve 19 let, a obranářky jak známo dozrávají později.

b) Univerzáalky:

Hráček, které se dokáží proti obraně prosadit důrazným útokem, ale rády jdou od stolu a drží míč ve výměnách, i když ne klasickou pasivní obranou, je také dost. Určitě mezi ně patří i naše Štrbíková, Francouzky Grundisch a Mattenet, Rumunka Samara. Toto herní pojetí si vyžaduje plastický pohyb v celé šířce a hloubce hracího prostoru. Pak může být účinné, i když při konfrontaci s tvrdým útokem v blízké hrací zóně obvykle moc nadějí na úspěch nemá. Maďarka Toth si zatím tímto herním pojetím udržuje světovou úroveň, ale zřejmě již bude na

žebříčku jen klesat. Na ME ji ve dvouhře tvrdým útokem v blízké hrací zóně vyřadila Ruska Tichomirova. Ještě markantněji je to znát na Chorvatce Boros, ještě před nedávnem hráčce světové extratřídy, nyní již nepatřící ani k evropské špičce. Univerzálních hráček je velká většina, protože ryzích útočnic, které se nenechají odtlačit od stolu, není mnoho. Velké rozdíly u univerzálek jsou ale v jistotě, technické a taktické vyzrálosti. Jen některé z nich tak jsou schopny se výrazněji prosadit. Častěji je jejich hra líbivá pro oko diváka, ale bez patřičného efektu v podobě špičkových výsledků.

c) Útočnice:

Zde je nutno zařadit hráčky, které si dokáží útokem vynutit herní převahu. Většinou takto hrají Číňanky, které se jen těžko hnou od stolu. Ni Xia Lian (Lucembursko) k tomu navíc využívá specifického potahu, feintu („trávy“), kterým umí výborně blokovat a nepříjemně útočit. Levou rukou hrající Zhu Fang (Španělsko), Li Jiao (Holandsko) či Polka Xu Jie se opírají o kvalitní podání, po němž se snaží natlačit do vlastní útočné akce, začínající většinou forhendovým topspinem rozdílných kvalit. Také na příjmu se tyto hráčky snaží každého trochu delšího míče využít k rozvoji útočných aktivit, někdy začínají s topspiny nebo flipy, i když jsou míče kratší. Variantou jejich příjmu je krátký pink nebo dlouhý čop, vždy s úmyslem znesnadnit soupeře možnost útoku. Představitelkou nastupující mladé generace útočnic je Silbereisen (Německo). Její síla je v oboustrannosti útoku, citlivě umí do hry vsadit útočné údery hrané halfvolejovou technikou. Dobrá je i psychicky, což je pro podávání výkonů nejvyšší úrovně nezbytné. Její herní projev se blíží mužům Německa, kteří v Ostravě předvedli svou evropskou suverenitu. Sympaticky působí i jistý oboustranný útok Rumunky Dodean. Mezi dravé útočnice lze počítat i naši Ivetu Vacenovskou, musí ale ještě vylepšit hru bekhendem a v některých momentech zkrotit svůj temperament. Obdobně se jevila Dana Hadačová, která je oboustrannou útočnicí. Po raketovém vzestupu, korunovaném startem na OH 2008 v Beijingu, ale její výkonnost začala stagnovat. Specifickým typem útočnice je Ruta Paskauskiene (Litva), která díky skvělé zrakové reakci hraje v blízké hrací zóně, tvrdě a hlavně jistě z obou stran, s využitím sendvičového potahu na bekhendu. Obdobný herní styl produkuje i nenápadná Ruska Tichomirova, i ona používá topspinu spíše jako přípravného úderu pro následné drajvy, kontradrajvy či ostré bloky. Obdobný herní projev má mladičká Chorvatka Jeger, která je ve svých patnácti letech velkou nadějí evropského stolního tenisu.

Čtyřhry.

Zde platí obecné zásady pro skladbu úspěšných dvojic. Levačka s pravačkou, hráčka připravující kvalitně útočné akce s hráčkou, která dokáže tvrdě a přesně zakončit, ale také dvě obranářky, což ve stolním tenisu žen stále zůstává účinnou variantou spojení. Mistryněmi Evropy se staly Paskauskiene s Fadejevou před obranářkami Liu Jie a Timinou, což bylo jistě překvapením, protože dlouhodobě sehrávané páry útočnic zůstaly v poli poražených.